

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS 26.02.90
CZĘŚĆ PIERWSZA (GODZ. 15.10)

INFORMACJE KRAJOWE

WARSZAWA. 26.02. wspólny komunikat ze spotkania grupy deputowanych ZSRR i parlamentarzystów OKP: "W dniach 23-25.02. spotkali się w Warszawie deputowani ludowi ZSRR i parlamentarzyści z OKP. Tematem wymiany poglądów były przede wszystkim przemiany demokratyczne i wolnościowe zachodzące w Europie Środkowo-Wschodniej i w Związku Radzieckim, zarysowane na tle obecnej sytuacji międzynarodowej, także w kontekście stosunków Wschód - Zachód. Uczestnicy spotkania uznali je za bardzo pożyteczne i na tyle ważne, iż proponują powołanie nieformalnego, stale działającego międzyparlamentarnego klubu radziecko-polskiego. Ponieważ losy przemian demokratycznych w krajach wschodnioeuropejskich i w ZSRR są dzisiaj ze sobą ściśle związane, uczestnicy rozmów warszawskich wyrażają nadzieję, iż w przyszłych spotkaniach wezmą również udział parlamentarzyści z ugrupowań demokratycznych z innych państw Europy Środkowo-Wschodniej. Jesteśmy przekonani, że spotkania takie będą nie tylko sprzyjać lepszemu wzajemnemu poznaniu i zrozumieniu, ale również powstaniu systemu wzajemnego wspierania procesów demokratycznych w krajach uwalniających się od totalitaryzmu." (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

WŁADYWOSTOK. 25.02. z inicjatywy Związku Demokratycznego oraz klubu społeczno-politycznego "Demokrata" o godz. 12. w południe na centralnym placu odbył się wiec z udziałem 400 osób. Wiec nie był zalegalizowany przez władze. Nawoływano do bojkotu wyborów 4.03. Oddziały milicji próbowały rozpedzić demonstrację. Przedstawiciele stowarzyszenia "Pamięć" wystąpili na wiecu z własnymi hasłami i przemówieniami. (SIS-WAI)

CHABAROWSK. 25.02. organizacja "Wybory Demokratyczne", "Związek Demokratyczny" oraz Front Ludowy zorganizowały ok. 2-tysięczny wiec na stadionie Dynamo. Wiec został zalegalizowany jako przedwyborczy. Jednak część demonstrantów zebrała się na nielegalnej demonstracji na palcu Lenina i stamtąd ruszyła kolumną w kierunku stadionu Dynamo. Występujący na wiecu wzywali do niegłosowania na komunistów. (SIS-WAI)

MAGADAN. 25.02. stowarzyszenie "Inicjatywa Demokratyczna" zebrała na niezalegalizowanym wiecu ok. tysiąca osób. W ciągu 2 godzin trwania akcji, milicja kilkakrotnie próbowała zakłócić jej przebieg. Demonstranci nieśli transparenty: "KPZR - 70 lat łgarstwa" Kolportowano ulotki "Inicjatywy Demokratycznej" oraz Konfederacji Wolnej Młodzieży Dalekiego Wschodu. (SIS-WAI)

CHARKÓW. 25.02. na placu Dzierżyńskiego zgromadziło się 70 tys. osób. Z 30 osób występujących na wiecu 10 reprezentowało aparat partyjny. Pozostali reprezentowali "Memorial", Ruch "Wybory 89", Ukraiński Związek Chrześcijański, Konfederacje Anarcho-Syndykalistów, Stowarzyszenie Represjonowanych, Stowarzyszenie Przyjaciół Języka Ukraińskiego. Poddano ostrej krytyce decyzje ostatniego plenum Komunistycznej Partii Ukrainy oraz opinie władz miejskich. W przyjętej rezolucji planuje się utworzenie w mieście Komitetu Działań Obywatelskich. (SIS-WAI)

ELETROSTAL. 25.02. o godz. 12 ok. 2 tys. osób przeprowadziło wiec na placu przed pałacem sportu. Przemawiało 30 przedstawicieli organizacji demokratycznych. Przyjęto rezolucję z żądaniem dymisji komitetu miejskiego KPZR. (SIS-WAI)

IWANOWO. 25.02. w centrum miasta odbył się zalegalizowany wiec, który zgromadził ok. 5 tys. osób. zebrani wyrazili votum nieufności wobec pierwszego sekretarza komitetu obwodowego i zażądali przekazania budynku partii miejscowej szkole. (SIS-WAI)

SWIERDŁOWSK. 25.02. na nielegalnym wiecu zgromadziło się ok. 30 tys.

osób. Przemawiali deputowani: Borys Jelcyn, M. Wołkow, A. Burbulis, B. Kudrin i inni. Zebrani wyrazili solidarność z blokiem "Demokratyczna Rosja". (SIS-WAI)

WOLGOGRAD. 25.02. ok. 20 tys. uczestników wiecu zaapelowało o głosowanie na kandydatów z ramienia bloku "Demokratyczna Rosja". (SIS-WAI)

TASZKIENT. 25.02. organizacja wiecu została zakazana przez władze. W wyniku akcji pikietowania siedziby komitetu centralnego Komunistycznej Partii Uzbekistanu, organizacje demokratyczne otrzymały zgodę na zebranie w jednym z gmachów miasta. Na zebraniu obecnych było ok. tysiąc osób. Poparto inicjatywę komitetu "Działania Obywatelskie" i potępiono kierownictwo Uzbekistanu, które zakazało organizowanie demonstracji. (SIS-WAI)

WĘGRY

BUDAPESZT. 26.02. W związku z zapowiedzianym na koniec tygodnia kongresem oficjalnych związków zawodowych, Demokratyczna Liga Niezależnych Związków Zawodowych zwołała dzisiaj przed południem konferencję prasową, na której przedstawiła swoje stanowisko. Jak powiedział Csaba Dri, rzecznik Ligi, SZOT (oficjalne zw. zawodowe) odpowiedzialny jest na równi z elitami rządzącymi, za aktualny stan gospodarki. Według Ligi SZOT powinien na kongresie ogłosić swoje rozwiązanie i umożliwić oddolne i w pełni demokratyczne zrzeszanie się w związkach zawodowych. (SIS-WAI)

BUDAPESZT. 26.02. przed południem 120 Ikarusów wzięło udział w demonstracji przed Parlamentem. Ikarus jest jednym z przedsiębiorstw skazanych na bankructwo w najbliższym czasie z powodu wprowadzanych ostatnio przez rząd ograniczeń eksportu do krajów zrzeszonych w RWPG. (SIS-WAI)

BUDAPESZT. 26.02. Nadal nie wiadomo, kiedy zostanie otwarty węgierski konsul generalny w Kolosvarze w Transylwanii. Węgierskie ministerstwo spraw zagranicznych poinformowało MTI (Węgierska Agencja Prasowa), że Bukareszt zwleka z przekazaniem przeznaczonego na konsul budynku w Kolosvarze, w którym obecnie mieści się szkoła muzyczna. Strona węgierska planowała otwarcie placówki 15 lutego. W ciągu ostatniego tygodnia, pomimo wielu ponaglań nie otrzymano żadnej konkretnej odpowiedzi co do nowego terminu otwarcia. (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS 26.02.90
CZĘŚĆ DRUGA (GODZ. 17.55)

INFORMACJE KRAJOWE

WROCLAW. W związku z uwolnieniem przewodniczącego Afrykańskiego Kongresu Narodowego (ANC) Nelsona Mandeli, Związek Studentów Afrykańskich w Polsce zorganizował 24.02 w centrum Wrocławia manifestację połączoną z koncertem. Współorganizatorem imprezy była Regionalna Komisja Wykonawcza NSZZ "S" - Dolny Śląsk. Mimo zagwarantowanej wcześniej ochrony przez Dzielnicowy Urząd Spraw Wewnętrznych Wrocław - Stare Miasto, 100 osobowa grupa afrykanatów została zaatakowana przez ok. 30 skinheadów. W chwili napadu milicja oddaliła się. W tej sytuacji Murzyni przestali okazywać bierność i przystąpili do kontrataku. Obrażenia głowy odniósł jeden z kenijskich studentów. Dopiero jednak po telefonicznej interwencji przewodniczącego RKW "S" Władysława Frasyńskiego u wojewody ponownie przyjechała milicja i zatrzymała siedmiu najbardziej agresywnych skinów. Jeszcze tego samego dnia wszyscy zostali zwolnieni. W związku z opieszalą interwencją służb porządkowych organizatorzy imprezy oraz Prezydium Komitetu Obywatelskiego wydały 26.02. wspólne oświadczenie, w którym czytamy m. in.: "Zachowanie się sił porządkowych zasługuje na potępienie. Domagamy się wyjaśnienia sprawy, ustalenia odpowiedzialnych i wyciągnięcia konsekwencji personalnych. Nie osiągniemy poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego bez zasadniczych zmian osobowych i strukturalnych w

powołanych do tego służbach państwowych". (SIS)

WARSZAWA, 26.02. Przed wejściem do Uniwersytetu Warszawskiego rozrzucono ulotki, w których NSZZ "S" oraz NZS UW, wspólnie nawołują do udziału 27.02. w happeningu "Ostatki Uniwersytetu" przed bramą główną UW. W ulotce czytamy: "Uniwersytet Warszawski znajduje się w tragicznej sytuacji. Niszczącej bezcenne zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej z konieczności magazynowane w wilgotnych piwnicach. Kilku wydziałom UW grozi niemal likwidacja ze względu na brak pomieszczeń. Obecnie pojawiła się niepowtarzalna okazja przejęcia przez uniwersytet majątku dotychczas użytkowanego przez PZPR oraz organizacje satelickie i stworzenia zwartego kompleksu budynków UW przy Trakcie Królewskim". (SIS)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS 26.02.90
CZEŚĆ TRZECIA (GODZ. 20.00)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA, 25.02. w 42 rocznicę przejęcia władzy w CSRS przez komunistów na Rynku Staromiejskim odbył się wiec. Inspiratorem zgromadzenia było Centrum Koordynacyjne Forum Obywatelskiego. Poświęcono je pamięci Jana Zajica, który w proteście przeciwko wydarzeniom w CSRS w 1968 r. dokonał samospalenia 25.02.69. Po wystąpieniu znanych osobistości i piosenkarzy z balkonu pałacu Kińskich na Rynku Staromiejskim do kilkudziesięciotysięcznego tłumu przemówił prezydent republiki Vaclav Havel. Powiedział on m. in.: "Kiedy przed 42 lata wstąpił na ten balkon mój powprzednik (Klemens Gottvald - przyp SIS), oznajmił tu waszym ojcom i dziadom, że właśnie powiódł się pucz, który nazwał sławnym zwycięstwem ludu pracującego nad reakcją. Mam radosny obowiązek oznajmić wam dziś z tego miejsca, że znowu można bez obaw mówić prawdę o naszej historii współczesnej. Dlatego nikt mnie nie zamknie za to, że powiem tu prawdę: był to pucz, a nie żadne sławne zwycięstwo ludu pracującego nad reakcją. Przeciwnie było to niesławne zwycięstwo reakcji nad ludem pracującym". Dalej Havel omówił tak negatywne konsekwencje lutowego puczu jak i pewne pozytywne strony minionych czasów (np. budowa praskiego metra). Do tragicznych aspektów historii CSRS zaliczył obok gospodarki zmiany w sferze społecznej i duchowej: "...trudno znajdujemy w sobie wzajemną serdeczność, gotowość bezinteresownej pomocy, troskę o słabszych współobywateli. (...) Nasze dwa narody straciły pewność siebie, wskutek czego nauczyły się spoglądać na siebie dość nieprzyjaźnie. Wielu Słowaków uważa Czechów za swych kolonizatorów, zaś wielu Czechów traktuje Słowaków jak balast komplikujący im życie". Prezydent wspominał następnie ofiary reżimu twierdząc, że "przypadło nam smutne dziedzictwo, które podjęliśmy się naprawić. Przy tym politykę musimy tworzyć tysiącrotnie lepiej i profesjonalnie w odróżnieniu od tych, których zastąpiliśmy". Vaclav Havel podkreślił, że nagromadzonych problemów nie da się rozwiązać w szybkim czasie i zaproponował metody postępowania w najbliższej przyszłości. Podobnie niedoskonały jest system wyborczy (wybory 6.06.) ale zdaniem prezydenta odpowiada on aktualnej sytuacji i dopiero za dwa lata, kolejne wybory odbędą się przy doskonalszej ordynacji. Oceniając gospodarkę Czechosłowacji zapowiedział przedstawienie w najbliższych tygodniach szczegółowej analizy stanu ekonomicznego kraju i pierwszych projektów reform zmierzających do jej naprawy. Swoje wystąpienie V. Havel zakończył słowami: "Winston Churchill powiedział swego czasu, że nie może obiecać Anglii nic poza potem i krwią. Ja mogę obiecać wam więcej: pot co prawda pocieknie, ale krew już nie. O tym, że pot ma spływać mówili już ci przede mną. W ich ustach znaczyło to, że pot miał spływać nadaremnie. Teraz tak nie będzie. Napędzi on turbinę wytwarzającą wolność i dobrobyt. (...) Wolności nie mamy co prawda długo, ale gdyby ktoś chciał ją nam znowu odebrać gwarantuję, że tym razem będziemy jej bronić. W końcu lutego 1948 roku, w Pradze było pochmurno i zaczął śnieg. Dziś świeci słońce". (SIS-WAI)

PRAGA, 23.02 Podczas zebrania ze swymi pracownikami nowy dyrektor

CTK odpowiadając na pytania podwładnych poinformował między innymi o działalności WAI (Wschodnioeuropejskiej Agencji Informacyjnej). Wyjaśnił, że WAI z centrum w Pradze ma swą filię w Brnie, a otworzy dwie kolejne w Ostrawie i Bratysławie. Wspomniał też o zagranicznych kontaktach WAI w Polsce, na Węgrzech i w ZSRR. Przyznał, że WAI dostarcza głównie wiadomości o ruchach niezależnych i Forum Obywatelskim, lecz ma nadzieję, że CTK będzie stopniowo wypierać monopol WAI w tej dziedzinie informacji. (SIS-WAI)

PRAGA. 27.02 odbędzie się przed budynkiem Zgromadzenia Federalnego demonstracja członków Zrzeszenia przeciw niskim emeryturom i wysokim podatkom nałożonym przez były reżim. (SIS-WAI)

PRAGA. Sekcja rolnicza CK FD w Pradze wydała podczas posiedzenia w dniu 25.02 oświadczenie, w którym popiera stanowisko rolników indywidualnych. Autorzy komunikatu uważają za niezbędne zrównanie warunków socjalnych i gospodarczych rolników indywidualnych z warunkami w spółdzielniach i gospodarstwach państwowych, a w szczególności podwyższenia emerytur i zrównania podatków. (SIS-WAI)

OSTRAWA. Od 13.02 pracuje tu Tymczasowy Komitet Przygotowawczy ogólnonarodowego ruchu Ludowe Forum Erotyczne. W oświadczeniu programowym stwierdza się, że przez ostatnie 40 lat, seks był tematem tabu i pozbawiono go wszelkich pięknych cech ludzkich. LFE stawia sobie za cel naprawę tego stanu przez rozpowszechnianie literatury i sztuki erotycznej. Członkiem LFE może zostać każdy obywatel Czechosłowacji, który ukończył 18 lat. Radę LFE tworzy dwu mężczyźni i dwie kobiety, wybierani co roku, zawsze na wiosnę. (SIS-WAI)

BULGARIA

SOFIA. Wiec zwołany 25.02 przez Unię Sił Demokratycznych zgromadził 250 tys. ludzi. Organizatorzy mitingu stwierdzili, że Bułgarska Partia Komunistyczna przeszkadza w reformowaniu kraju. Po raz pierwszy w historii powojennej Bułgarii, demonstracja odbyła się na placu przed mauzoleum G. Dymitrowa. Władze nie interweniowały. Tuż po zakończeniu demonstracji grupa kilkudziesięciu ludzi została przepędzona z trybuny honorowej na mauzoleum przez milicję. Prokuratura wszczęła śledztwo. (SIS-WAI)

SOFIA. Część członków opozycyjnego Związku Ludowo Chłopskiego zwołała 26.02 kontrkonferencję (konferencja ZLCh trwa od 3.02) na której zarzuciła tymczasowemu kierownictwu ZLCh zbytnią twardość i nieustępliwość członków ZLCh przeszkadzających w zjednoczeniu rozproszanego ruchu ludowego. Wiele emocji wywołał telegram mieszkańca Warny, Simepna Białowa, który zapowiedział, że jeżeli nie przeczyta w poniedziałkowych gazetach o dymisji kierownictwa ZLCh, popelni samobójstwo przez samospalenie. (SIS-WAI)

SOFIA. Rada miejska Sofii ogłosiła, że od 1.03 każdy rozlepiający na murach miasta plakaty będzie ukarany mandatem. (SIS-WAI)

SOFIA. Socjaldemokratyczna Partia Bułgarii przyjęła 25.02 deklarację programową. Ogłosiła, że w swojej działalności będzie się opierała na tradycjach Chrześcijańsko-Demokratycznych Partii Światowych. (SIS-WAI)

SOFIA. Delegacja Unii Sił Demokratycznych ogłosiła, że odejdzie od Okrągłego Stołu jeżeli sesja parlamentu w dniu 5.03 nie zostanie przełożona. Na sesji tej mają być uchwalone ustawy z których żadna nie była przedyskutowana podczas obrad Okrągłego Stołu. (SIS-WAI)

SOFIA. Niektórzy z działaczy Bułgarskiej Partii Komunistycznej - po niedzielnej demonstracji w Sofii - stwierdzili, że dalsze obrady Okrągłego Stołu stoja pod znakiem zapytania. Z ich wypowiedzi wynika, iż nie usiądą do rozmów z "wichrzycielami porządku". (SIS-WAI)

VONIEC